

Sarajevo, 24.06.2019. godine

SEDMIČNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINANSIJSKIM TRŽIŠTIMA
17.06.2019.- 21.06.2019.

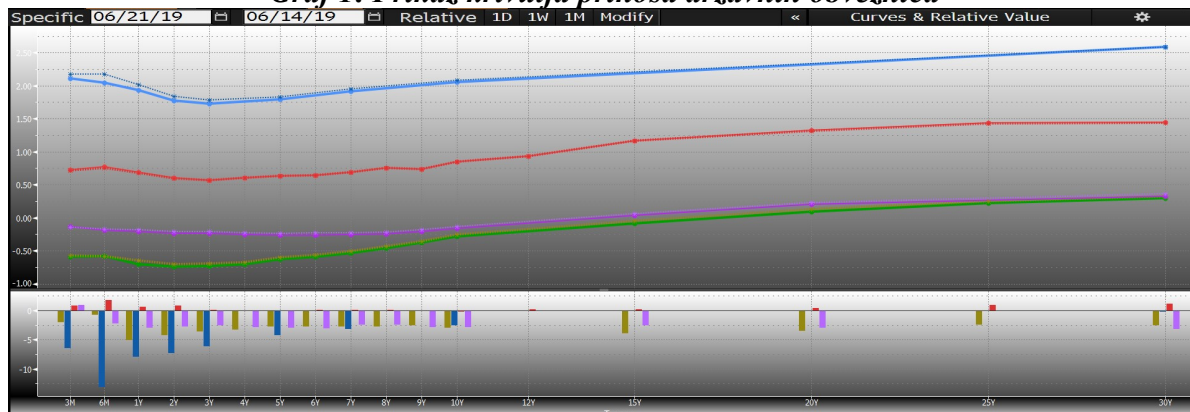
Tabela 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona			SAD			Velika Britanija			Japan		
	14.6.19	-	21.6.19	14.6.19	-	21.6.19	14.6.19	-	21.6.19	14.6.19	-	21.6.19
2 godine	-0,69	-	-0,74	1,84	-	1,77	0,61	-	0,61	-0,20	-	-0,23
5 godina	-0,60	-	-0,63	1,83	-	1,79	0,64	-	0,63	-0,23	-	-0,26
10 godina	-0,26	-	-0,29	2,08	-	2,05	0,85	-	0,85	-0,13	-	-0,16

Tabela 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke Bubillove

Dospijeće	Prinosi		
	14.6.19	-	21.6.19
3 mjeseca	-0,493	-	-0,436
6 mjeseci	-0,579	-	-0,586
1 godina	-0,632	-	-0,688

Graf 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Graf prikazuje krive prinosa Njemačke (zeleni), SAD (plavi), Velike Britanije (crveni) i Japana (ljubičasti) za periode od 3 mjeseca do 30 godina na dane 21.06.2019. godine (pune linije) i 14.06.2019. godine (isprekidane linije). Na donjem dijelu grafa je prikazana razlika između vrijednosti odgovarajućih prinosa na navedene datume.

EUROZONA

Početkom protekle sedmice tržišta su bila fokusirana na saopštenja centralnih banaka, a posebno na sastanak FOMC-a, koji je završen u srijedu. Prinosi sigurnijih obveznica eurozone su smanjeni u odnosu na prethodnu sedmicu, te su prinosi njemačkih obveznica zabilježili pad od 3 do 4,5 bazna poena. Iako su bilježili volatilna kretanja tokom sedmice, oštar pad prinosa ovih obveznica je zabilježen u utorak, kada su prinosi njemačkih petogodišnjih i desetogodišnjih obveznica zabilježili nove rekordno niske nivoe, dok se prinos desetogodišnjih francuskih obveznica približio nivou od 0%. Na povećanu potražnju za obveznicama eurozone uticaj je imao govor predsjednika ECB Draghija, u kojem je izjavio da će ECB ponovo učiniti monetarnu politiku stimulativnom ukoliko inflacija ne ubrza, što predstavlja jednu od najvećih promjena u politici u osmogodišnjem mandatu. Draghi je izjavio da će ECB koristiti svu fleksibilnost unutar mandata, kako bi taj mandat bio zadovoljen, te da će to ponovo učiniti kako bi odgovorila na bilo koje izazove po cjenovnu stabilnost u budućnosti. **Najbitniji dio Draghijeve izjave je da ECB, koja nije uspjela da postigne ciljani nivo inflacije od oko 2% od 2013. godine, može još uvijek smanjiti kamatne stope, prilagoditi smjernice o budućim kretanjima kamatnih stopa, kao i da ima dovoljno prostora za dodatne kupovine obveznica.** Nakon ovoga, tržišta novca su već uključila smanjenje kamatne stope koje ECB plaća na depozite banaka (trenutno -0,40%) od 15 do

20 baznih poena, što predstavlja veliki zaokret u poređenju s prognozama od početka ove godine, kada su bila čvrsta očekivanja o povećanju kamatnih stopa. Izjave drugih zvaničnika ECB koje su uslijedile uglavnom su bile u skladu s navodima Draghija, pri čemu se trgovinske tenzije navode kao najveći izvor zabrinutosti s kojima se ECB suočava.

Deutsche Bundesbank je saopštila da će GDP Njemačke u drugom kvartalu zabilježiti blagi pad, kao jednokratni efekat koji je podržao usporenje rasta u odnosu na prvi kvartal.

Prinosi italijanskih obveznica su do polovine sedmice bilježili smanjenje, pri čemu je najveći pad zabilježen u utorak, kao što je bio slučaj i sa sigurnijim obveznicama. Prinosi italijanskih obveznica su na sedmičnom nivou smanjeni između 13 i 20 baznih poena. Na pad prinosa ovih obveznica, između ostalih dešavanja, imali su navodi da će premijer Italije Conte u pismu prema Evropskoj komisiji uključiti zahtjev da se razmotri pravilo EU kojim se maksimum budžetskog deficita određuje na 3% GDP-a. Nakon toga, Conte je u donjem domu Parlamenta izjavio da je Vlada odlučna da izbjegne moguće pokretanje prekršajnog procesa od strane Evropske komisije zbog nemogućnosti smanjenja javnog duga, ali i dodao da je Vlada „u potpunosti uvjerena u svoju ekonomsku politiku“.

Tabela 3: Kretanje ekonomskih indikatora za eurozonu

Red.br.	Ekonomski indikatori		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Stopa inflacije – EZ final.	MAJ	1,2%	1,2%	1,7%
2.	Temeljna stopa inflacije – EZ final.	MAJ	0,8%	0,8%	1,3%
3.	Stopa inflacije – Austrija	MAJ	-	1,7%	1,7%
4.	Troškovi rada – EZ (kvartalno)	I kvartal		2,4%	2,3%
5.	Tekući račun – EZ (u milijardama EUR)	APR	-	20,9	24,7
6.	PMI kompozitni indeks – EZ (prelim.)	JUN	52,0	52,1	51,8
7.	Indeks građevinskog sektora – EZ (G/G)	APR	-	3,9%	5,8%
8.	Javni dug – Italija (u milijardama EUR)	APR	-	2.373,3	2.358,5
9.	Indeks povjerenja potrošača – EZ (prelim.)	JUN	-6,5	-7,2	-6,5
10.	ZEW indeks povjerenja investitora – Njemačka	JUN	-5,6	-21,1	-2,1
11.	Stopa nezaposlenosti – Holandija	MAJ	-	3,3%	3,3%

SAD

Tokom protekle sedmice održana je dvodnevna sjednica FOMC-a na kojoj nije došlo do promjena u monetarnoj politici koja se trenutno implementira. Nastavljen je pesimistični ton iako su kreatori monetarne politike izbjegli da signaliziraju smanjenje referentne kamatne stope u julu, što su neki tržišni učesnici očekivali. Nakon ovih vijesti, USD je deprecirao, dok su prinosi na desetogodišnje obveznice smanjeni, pri čemu se prinos približio nivou od 2,0%. Nakon sjednice saopšteno je da ekonomske aktivnosti rastu umjerenim tempom, da je rast poslova solidan u prosjeku, ali je termin „strpljenje“ uklonjen iz izjave sugerišući naredno djelovanje, ukoliko bude potrebno, pod uticajem novih ekonomskih podataka. Ekonomske projekcije za 2019. godinu pokazuju da sedam članova FOMC-a očekuje smanjenje referentne kamatne stope za 50 baznih poena, dok jedan očekuje smanjenje za 25 baznih poena. Jedan član očekuje smanjenje za 25 baznih poena do kraja 2020. godine. Predsjednik Feda iz St. Luisa Bullard je izjavio da se suprostavio na posljednjem sastanku FOMC-a zbog toga što smatra da slaba inflacija i neizvjesnosti oko očekivanja ekonomskog rasta predstavljaju garanciju smanjenja kamatne stope. Pored niskih inflatornih očekivanja, Bullard smatra da smanjenje raspona ciljanog nivoa kamatnih stopa u ovom momentu daje sigurnost protiv daljeg smanjenja inflatornih očekivanja i usporenja ekonomskog rasta, u uslovima kada je ekonomija izložena značajnim rizicima. Predsjednik Feda iz Mineapolisa Kashkari je, takođe, izjavio da je bio zagovornik smanjenja referentne kamatne stope za 50 baznih poena na sastanku FOMC-a koji je održan 18. i 19. juna. Zbog očekivanja smanjenja referentne kamatne stope Feda USD je dodatno deprecirao te je kurs EURUSD zabilježio najveći nivo od kraja februara tekuće godine.

Goldman Sachs Group Inc. očekuje da bi Fed mogao smanjiti referentnu kamatnu stopu za 25 baznih poena u julu i septembru, ali ne odbacuju ni mogućnost većeg smanjenja od 50 baznih poena u slučaju informacija koje bi ukazivale na „nova razočarenja“. Sličan stav dijeli i PIMCO koji očekuje da će se već u narednom mjesecu smanjiti referentna kamatna stopa za 50 baznih poena, s ciljem stimulisanja ekonomije.

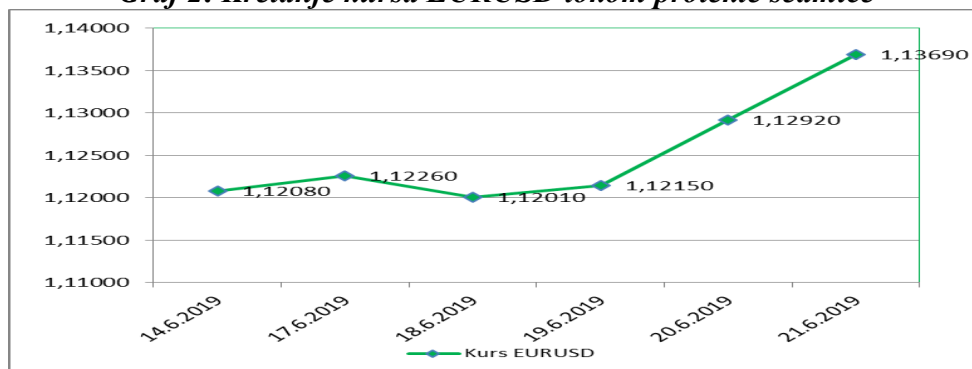
Nakon što se pojavila nezvanična vijest da je predsjednik Trump izjavio da vjeruje da ima moć da zamijeni trenutnog predsjednika Feda, iako to ne namjerava sada da uradi, Powell je izjavio kako ima četvorogodišnji mandat na ovoj funkciji i namjerava da ga u potpunosti ispuni.

Tabela 4: Kretanje ekonomskih indikatora za SAD

Red. br.	Ekonomski indikatori	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Broj započetih kuća	MAJ	1.292.000	1.294.000
2.	Broj aplikacija za hipotekarne kredite	14. jun	-	-3,4%
3.	Tekući račun (u mlrd USD)	I kvartal	-124,3	-130,4
4.	Inicijalni zahtjevi nezaposlenih za pomoć	15. jun	220.000	216.000
5.	Kontinuirani zahtjevi nezaposlenih za pomoć	8. jun	1.680.000	1.662.000
6.	PMI prerađivački sektor P	JUN	50,5	50,1
7.	PMI uslužni sektor P	JUN	51,0	50,7

USD je tokom protekle sedmice deprecirao u odnosu na EUR, te je kurs EURUSD zabilježio rast s nivoa od 1,2080 na nivo od 1,13690.

Graf 2: Kretanje kursa EURUSD tokom protekle sedmice

VELIKA BRITANIJA

Tokom protekle sedmice održana je sjednica MPC BoE na kojoj je referentna kamatna stopa jednoglasno zadržana na nivou od 0,75%, uprkos skorijim sugestijama od strane nekoliko članova ovog tijela da bi troškovi pozajmljivanja trebalo da se povećaju prije nego kasnije. BoE je ostala pri stavu da se kamatne stope trebaju povećavati postepeno i ograničeno, pod pretpostavkom da Velika Britanija može izbjeći situaciju Brexita bez sporazuma. BoE prepoznaje neizvjesnosti oko ekonomskih očekivanja na globalnom nivou koji su uticali na pesimistične stavove koje je iznijela ECB, Fed i BoJ, a koje su istakle i da su dodatni stimulansi mogući. BoE je smanjila očekivanja ekonomskog rasta na 0% u drugom kvartalu 2019. godine i naglasila je rizike koji dolaze pod uticajem globalnih trendova i neizvjesnosti oko Brexita i nepostizanja sporazuma oko Brexita.

Johnson i Hunt će se naći u utrci za premijera ispred Konzervativne partije nakon što je Gove, ministar za okoliš, eliminisan u posljednjem glasanju. Dok Johnson insistira da Velika Britanija mora napustiti EU do 31. oktobra sa ili bez sporazuma, Hunt bi mogao da preuzme nešto fleksibilniji pristup, navodi Financial Times. Guverner BoE Carney je odbacio tvrdnje potencijalnog novog premijera Johnsona da Velika Britanija može da izbjegne udare EU carina u slučaju Brexita bez sporazuma. Carney je za BBC izjavio da bi napuštanje EU bez sporazuma trebao biti izbor uz „apsolutnu jasnoću“ o tome šta bi to značilo za ekonomiju Velike Britanije, koja bi pretrpila i dugoročnu i kratkoročnu štetu. Mnoge kompanije ne bi u potpunosti bile spremne za takve promjene, smatra Carney. Johnson je istakao da pravila svjetske trgovine uključuju odredbu koja je poznata kao član 24 GATT-a, koja dozvoljava da se trgovina između dvije strane nastavi nepromijenjeno, ukoliko strane tako odluče. Ipak, Carney je dodao da se takav aranžman primjenjuje samo kada je trgovinski dogovor već postignut ili je na putu da se postigne. Prema njegovom mišljenju, u slučaju nepostojanja sporazuma s EU, to bi značilo da automatski postoje carine jer bi EU primijenila ista pravila prema Velikoj Britaniji kao i prema bilo kojoj drugoj zemlji.

Tabela 5: Kretanje ekonomskih indikatora za UK

Red. br.	Ekonomski indikatori	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Rightmove cijene kuća (G/G) JUN	-	0,0%	0,1%
2.	Inflacija (G/G) MAJ	2,0%	2,0%	2,1%
3.	Temeljna inflacija (G/G) MAJ	1,6%	1,7%	1,8%
4.	PPI ulazne cijene u proizvodnji (G/G) MAJ	0,8%	1,3%	4,5%
5.	PPI izlazne cijene u proizvodnji (G/G) MAJ	1,7%	1,8%	2,1%
6.	Maloprodaja (G/G) MAJ	2,7%	2,3%	5,1%
7.	Budžetski deficit (u mlrd GBP) MAJ	4,1	5,1	6,8

Tokom protekle sedmice GBP je deprecirala u odnosu na EUR, dok je aprecirala u odnosu na USD. Kurs EURGBP je zabilježio rast s nivoa od 0,89039 na nivo od 0,89223 dok je kurs GBPUSD, takođe, povećan s nivoa od 1,2589 na nivo od 1,2737.

JAPAN

BoJ je u skladu s očekivanjima zadržala aktuelnu monetarnu politiku na sjednici održanoj prošle sedmice, te je referentna kamatna stopa nepromijenjena na nivou od -0,1%, dok je ciljani nivo prinosa na desetogodišnje obveznice zadržan na nivou od oko 0%. U iščekivanju sjednice MPC BoJ, prinosi japanskih obveznica su uglavnom bilježili smanjenje, prilikom čega je prinos desetogodišnjih obveznica na kraju trgovanja u četvrtak zabilježio najniži nivou od jula 2016. godine, odnosno -0,17%.

Istraživanje Reuters Tankan je pokazalo da je raspoloženje uslužnog sektora zabilježilo prvi pad u posljednja četiri mjeseca, što sugerise da je poslovno povjerenje smanjeno i prije povećanja poreza na promet planiranog za oktobar. Očekuje se da će raspoloženje prerađivačkog i neprerađivačkog sektora ostati ispod prošlomjesečnih nivoa tokom naredna tri mjeseca. Reuters Tankan indeks za prerađivački sektor u junu je iznosio šest poena, što je za šest poena manje u odnosu na prethodni mjesec, te je zabilježio najniži nivo od septembra 2016. godine. Očekuje se da će ovaj indeks zabilježiti oporavak na 11 poena u septembru. Isti indeks za uslužni sektor je u junu smanjen za pet poena u odnosu na prethodni mjesec, na 22 poena. Očekivanja za ovaj sektor u septembru su da će dodatno biti smanjen na 21 poen. Uporedo s ovim istraživanjem, posljednji kvartalni izvještaj BoJ je pokazao da je poslovno raspoloženje u martu zabilježilo najniži nivo u posljednje dvije godine, čime je potvrđen uticaj na izvozno orijentisanu privredu Japana, usljed rastućih trgovinskih tenzija i slabljenja potražnje za japanskim proizvodima na inostranim tržištima.

Prema posljednjim podacima Fitch Solutions Japan je preuzeo vodeću poziciju od Kine u projektima infrastrukture u Jugoistočnoj Aziji, gdje su projekti na čekanju koje Japan provodi skoro za 1,5 veći u odnosu na Kinu. Vrijednost projekata Japana se procjenjuje na 367 milijardi USD, a vrijednost kineskih projekata na 255 milijardi USD.

Tabela 6: Kretanje ekonomskih indikatora za Japan

Red. br.	Ekonomski indikatori	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Trgovinski bilans (u milijardama JPY) MAJ	-1.200	-967,1	56,8
2.	Izvoz (G/G) MAJ	-8,2%	-7,8%	-2,4%
3.	Uvoz (G/G) MAJ	1,0%	-1,5%	6,5%
4.	Stopa inflacije MAJ	0,7%	0,7%	0,9%
5.	PMI indeks prerađivačkog sektora (prelim.) JUN	-	49,5	49,8
6.	Porudžbine mašinskih alata (G/G) final. MAJ	-27,3%	-27,3%	-33,4%
7.	Indeks industrijske aktivnosti APR	0,7%	0,9%	-0,3%

JPY je tokom protekle sedmice blago deprecirao u odnosu na EUR, te je kurs EURJPY zabilježio rast s nivoa od 121,69 na nivo od 121,99. JPY je aprecirao u odnosu na USD, te je kurs USDJPY zabilježio pad s nivoa od 108,56 na nivo od 107,32 (najniži nivo kursa od aprila 2018. godine).

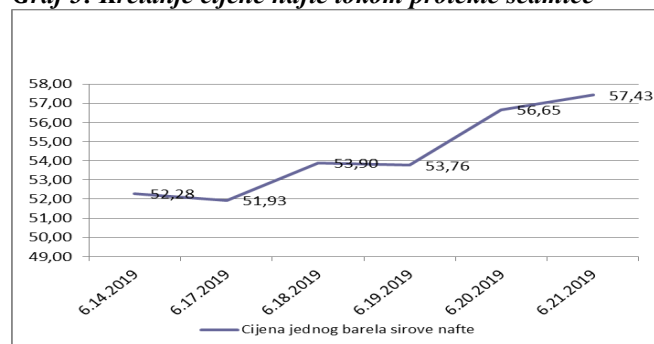
NAFTA I ZLATO

Na otvaranju njujorške berze u ponedjeljak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 52,28 USD (46,36 EUR).

Početkom sedmice zabilježen je blagi pad cijene nafte pod uticajem ekonomskog usporenja koje je pojačano neizvjesnostima u međunarodnoj trgovini. Ova očekivanja su bila izraženija u odnosu na napade na tankere u Persijskom zalivu prošle sedmice, što je uticalo na pad cijene ovog energenta. Narednog dana, cijena je blago rasla nakon što su se OPEC i njeni saradnici dogovorili da održe sastanak u prva dva dana u julu na kojem će se diskutovati o smanjenju ponude, pokušavajući na taj način da riješe višemjesečne sporove među članicama grupe. Krajem sedmice cijena nafte je nastavila da bilježi rast, te je tokom trgovanja dostigla najveći nivo u ovoj godini. Uticaj na rast imalo je jačanje tenzija na Bliskom Istoku, nakon što je Iran oborio američki dron, svega sedam dana nakon napada na tankere u Persijskom zalivu, pojačavajući napetosti oko globalne ponude nafte. Uticaj na rast cijene nafte imao je i rast dioničkih indeksa, nakon što je Fed signalizirao moguće smanjenje referentne kamatne stope.

Na zatvaranju tržišta u petak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 57,43 USD (50,51 EUR).

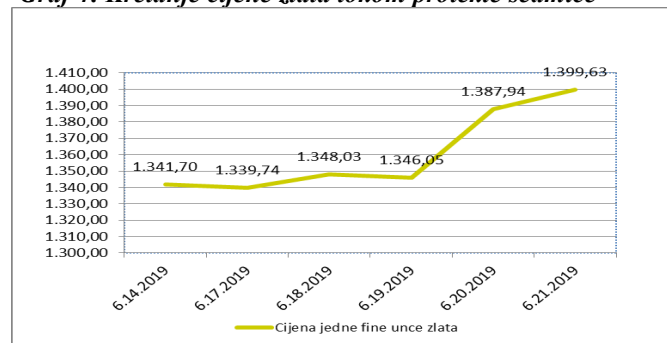
Graf 3: Kretanje cijene nafte tokom protekle sedmice

Na otvaranju londonske berze metala u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.341,70 USD (1.197,09 EUR). Tokom protekle sedmice cijena zlata je bilježila trend rasta u velikoj mjeri pod uticajem očekivanja rezultata sastanka FOMC-a, ali i zbog pojačanih neizvjesnosti oko ekonomskog rasta. Sjednica FOMC-a je završena u srijedu. Rezultati sastanka su ukazali na pesimističan ton Feda, što je protumačeno kao signal za smanjenje referentne kamatne stope. Nakon ovih vijesti cijena zlata je zabilježila snažan rast, te se našla na najvećem nivou u posljednjih pet godina. Pojedine izjave članova FOMC-a, koji su ukazali da su već na ovom sastanku zagovarali smanjenje referentne kamatne stope, dali su dodatnu osnovu za rast cijene zlata. Pesimistični stavovi Feda su pojačali silazne pritiske na prinose državnih obveznica SAD ali i na USD, što je, takođe, uticalo na rast cijene zlata. Analitičari i trgovci zlatom ističu da je cijena zlata pod uticajem geopolitičkih tenzija, tenzija na Bliskom Istoku, neizvjesnosti na finansijskim tržištima i trgovinskim pregovorima na relaciji Kina-SAD, te očekivanjima smanjenja referentne kamatne stope Feda. U ovakvim situacijama oni očekuju da će ovi faktori uticati na rast cijene zlata u narednih 8 do 10 mjeseci.

Na zatvaranju tržišta u petak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.399,63 USD (1.231,63 EUR).

Graf 4: Kretanje cijene zlata tokom protekle sedmice

Pripremili:
Služba Front Office
Odjeljenje za bankarstvo

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je zasnovan na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantovati njihovu tačnost i ne snosi odgovornost za direktnu ili indirektnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na bazi njih.